

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

17 decembrie 2014

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președinte

Nicolae Gordilă,

Judecători

Iurie Diaconu, Liliana Catan,

examinînd, în camera de consiliu, fără citarea părților, admisibilitatea în principiu a recursului ordinar împotriva sentinței Judecătoriei Soroca din 15 mai 2013 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 20 august 2014, declarat de inculpatul

***Babei Anton Iacov**, născut la
30 aprilie 1986 în r-nul Orhei, s. Brăviceni, locuitor al s.
Arionești, r-nul Dondușeni, cetățean al R. Moldova,
condamnat anterior:*

*1) prin sentința Judecătoriei Soroca din 22 octombrie
2012, în baza art. 287 alin. (3), 90 Cod penal, la 2 ani
închisoare, cu suspendarea condiționată a executării
pedepsei pe un termen de probă de 3 ani;*

în instanța de fond:

în instanța de apel:

în instanța de recurs:

Termenul de examinare a cauzei

14 martie – 15 mai 2013,

03 ianuarie – 20 august 2014,

25 septembrie – 17 decembrie 2014;

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Soroca din 15 mai 2013, cauza fiind judecată conform prescripțiilor din art. 364/1 Cod de procedură penală, Babei Anton a fost condamnat în baza art. 201/1 alin. (2) lit. a) Cod penal la 6 luni închisoare.

În temeiul art. 90 alin. (10), 85 alin. (1) Cod penal, prin adăugirea parțială a pedepsei aplicate conform sentinței Judecătoriei Soroca din 22 octombrie 2012, i-a fost stabilită pedeapsa definitivă de 4 ani și 2 luni închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis, începînd cu 15 mai 2013.

2. În fapt, instanța de fond a constatat că, pe parcursul perioadei de conlocuire cu concubina V. Revenco și tatăl acesteia V. Corcimari, în s. Rudi, r-nul Soroca, inculpatul Babei Anton intenționat și sistematic le-a provocat ultimilor stări de tensiune și de suferință prin ofense, înjurare, insultare, amenințări verbale cu răfuială fizică, aplicarea

violentei fizice, acțiuni care au umilit părțile vătămate, provocându-le sentimente de frică, înjosire, incapacitate de apărare și le-au cauzat suferințe fizice și psihice. La 02 februarie 2013, inculpatul, aflându-se în gospodăria din s. Rudi, r-nul Soroca, fiind în stare de ebrietate alcoolică, în rezultatul unei cerți familiale pe care a inițiat-o, intenționat i-a aplicat lui V. Revenco lovituri cu palma peste față. Apoi, i-a aplicat lui V. Corcimari, cu o lopată, multiple lovituri peste diferite regiuni ale corpului, din cauza că a luat apărarea fiicei sale, cauzându-i conform raportului de expertiză medico legală nr. 43 „A” din 25.02.2013, excoriații pe cap și antebrațul drept, cauzând astfel părților vătămate vătămări ușoare a integrității corporale ce au provocat dureri fizice și suferințe psihice.

Instanța de fond a reținut că inculpatul a cerut judecarea cauzei pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală și a recunoscut săvârșirea faptelor indicate în rechizitoriu.

Analizând în cumul toate dovezile aduse, instanța a conchis că vina inculpatului este dovedită pe deplin și a încadrat acțiunile lui în baza art. 201/1 alin. (2) lit. a) Cod penal, ca violența în familie, adică acțiunea intenționată, manifestată fizic și verbal, comisă de un membru al familiei asupra unui alt membru al familiei, care a provocat suferință fizică, soldată cu vătămarea ușoară a integrității corporale, suferință psihică, săvârșită asupra a doi membri ai familiei.

La stabilirea pedepsei, instanța de judecată, în conformitate cu art. 75 Cod penal, a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, că face parte din categoria celor mai puțin grave, de persoana inculpatului, care anterior a mai intrat în conflict cu legea penală, de circumstanțele atenuante, recunoașterea vinovăției și căința sinceră a inculpatului, de circumstanțele agravante, săvârșirea infracțiunii în stare de ebrietate alcoolică, săvârșirea infracțiunii de către o persoană care anterior a fost condamnată, prin sentința Judecătoriei Soroca din 22 octombrie 2012.

3. La 29 noiembrie 2013, inculpatul a declarat apel, solicitând repunerea apelului în termen de atac, casarea sentinței și dispunerea rejudecării cauzei în instanța de fond.

Apelantul a indicat că instanța nu a aplicat procedura de împăcare a părților, că el fost dus în eroare de avocat, care i-a explicat că dacă v-a recunoaște vina, nu v-a fi închis, ci v-a primi amendă. La 06.08.2014 a aflat că avocatul lui nu a depus apel în timp de 15 zile la Curtea de Apel Bălți.

4. Potrivit deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 20 august 2014, apelul a fost respins, ca fiind depus peste termen.

Instanța de apel a statuat că, potrivit art. 402 alin. (1) Cod de procedură penală, termenul de apel este de 15 zile de la data pronunțării sentinței integrale, dacă legea nu dispune altfel.

Conform procesului-verbal al ședinței de judecată, sentința a fost pronunțată integral la 15.05.2013, fiindu-i înmînată o copie inculpatului tot pe 15.05.2013, el semnînd și dovada de primire, fiindu-i explicat termenul de atac al sentinței (*f.d. 116, 110*).

Totodată apelul a fost declarat de inculpat tocmai la 27.11.2013, cu depășirea evidentă a termenului de apel (*f.d. 112-113*).

Sentința respectivă a fost pusă în executare și inculpatul ispășește pedeapsa la Penitenciarul nr.16 - Brănești.

Confom art. 403 alin. (1) Cod de procedură penală, apelul declarat după expirarea termenului prevăzut de lege este considerat ca fiind făcut în termen, dacă instanța de apel constată că întârzierea a fost determinată de motive întemeiate, iar apelul a fost

declarat în cel mult 15 zile de la începerea executării pedepsei sau încasării despăgubirilor materiale.

Pentru inculpat, termenul de declarare a apelului de 15 zile începe să curgă de la 16.05.2013 și expiră la 31.05.2013.

Inculpatul a declarat apel la data de 27.11.2013, adică după expirarea termenului legal de 15 zile, prevăzut de art. 402 alin. (1) Cod de procedură penală.

Potrivit art. 230 alin. (2) Cod de procedură penală, în cazul în care pentru exercitarea unui drept procesual este prevăzut un anumit termen, nerespectarea acestuia impune pierderea dreptului procesual și nulitatea actului efectuat peste termen.

În acest context, atât apelul inițial, cât și cel suplimentar, a fost depus tardiv de inculpat, cu încălcarea termenului prevăzut de art. 402 alin. (1) Cod de procedură penală, iar careva motive întemeiate de întârziere a depunerii apelului nu au fost invocate și nu s-au stabilit, fapt ce impune respingerea apelului ca depus peste termen.

Instanța a specificat că nu poate fi reținut faptul invocat de inculpat că a fost dus în eroare de către avocat, care i-a spus că a depus plîngere în instanța de apel, însă nu a scris nimic. Acestea sunt declarative, deoarece copia sentinței motivate a fost înmînată inculpatului la 15.05.2013, fapt ce rezultă din dovada de primire. Ulterior, inculpatul repetat a primit copia sentinței la 03.06.2013, iar apelul a fost declarat cu depășirea evidentă a termenului de atac.

Totodată, nu s-a stabilit că inculpatului i-au fost create piedici în exercitarea dreptului de atac, iar temeiuri motivate de repunere în termenul de atac nu s-au stabilit.

5. Inculpatul a declarat recurs ordinar, în care solicită casarea hotărîrilor adoptate și dispunerea rejudecării cauzei în instanța de fond.

Recurentul a invocat că sentința este prea aspră. În instanța de apel el a explicat din care motive nu a atacat la timp sentința. A fost dus în eroare de avocat, care i-a spus că o să fie pedepsit condiționat.

6. Examinînd admisibilitatea în principiu a recursului ordinar pe baza materialului din dosarul cauzei și motivelor invocate, Colegiul penal concluzionează că acesta urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

În primul rînd, potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărîrile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de această instanță, dar doar în temeiurile prevăzute de lege.

Conform art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs, se pronunță doar în limitele temeiurilor invocate în recurs. Potrivit art. 429 alin. (1) Cod de procedură penală, recursul trebuie să fie motivat. În corespundere cu art. 430 alin. (5) Cod de procedură penală, cererea de recurs trebuie să conțină indicarea temeiurilor prevăzute în art. 427 și argumentarea ilegalității hotărîrii atacate în acest sens.

Însă, în recursul respectiv, în pofida prevederilor enunțate, nu este indicat nici un temei din cele nominalizate în art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, fiind omisă totalmente specificarea unor concrete erori de drept și argumentarea ilegalității deciziei contestate în acest sens (*pct. 5 din decizie*).

Rezultă, astfel, că recursul menționat nu întrunește condițiile legale de conținut prevăzute în articolele specificate, iar instanța de recurs nu este competentă să completeze din oficiu recursul ordinar al inculpatului cu circumstanțe în fapt și în drept, care l-ar justifica.

Or, potrivit art. 24 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța judecătorească nu este organ de urmărire penală, nu se manifestă în favoarea acuzării sau a apărării și nu exprimă alte interese decît interesele legii.

În al doilea rînd, potrivit art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, hotărîrile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de această instanță, inclusiv și în temeiul cînd hotărîrea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

Instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărîrea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Sub acest aspect se reține că, potrivit art. 402 alin. (1) Cod de procedură penală, termenul de apel este de 15 zile de la data pronunțării sentinței integrale. În corespundere cu art. 230 alin. (2) Cod de procedură penală, în cazul în care pentru exercitarea unui drept procesual este prevăzut un anumit termen, nerespectarea acestuia impune pierderea dreptului procesual și nulitatea actului efectuat peste termen. În conformitate cu art. 231 alin. (3) Cod de procedură penală a calcularea termenelor pe zile nu se ia în calcul ziua de la care începe să curgă termenul, nici ziua în care acesta se împlinește.

Din materialele cauzei rezultă că sentința integrală a fost pronunțată la 15 mai 2013 și inculpatul a primit copia de pe sentința motivată în aceeași zi, contrasemnînd și o recipisă în acest sens (*f.d. 110*).

Astfel, termenul de declarare a apelului urma să expire la sfîrșitul zilei de 31 mai 2013.

Totodată, apelul inculpatului a fost depus la 29 noiembrie 2013, adică peste termenul prevăzut de lege și instanța de apel întemeiat l-a respins ca fiind declarat peste termen (*f.d. 112, 113, pct. 3, 4 din decizie*).

Se observă că instanța de apel în mod argumentat și just a constatat că întîrzierea menționată nu a fost determinată de motive întemeiate (*pct. 4 din decizie*).

Pe lîngă aceasta, potrivit art. 420 alin. (4) Cod de procedură penală, nu poate fi atacată cu recurs sentința în privința căreia inculpatul nu a folosit calea apelului.

Rezultă că recursul ordinar nu are niciun suport legal în aspectul vizat, deoarece apelul tardiv echivalează cu nefolosirea acestei căi de atac (*pct. 3 și 4 din decizie*).

Este de menționat că soluția de respingere a apelului ca depus peste termen nu implică o verificare a hotărîrii atacate, întrucît instanța de apel nu poate proceda la o verificare de fapt și de drept a acesteia decît în cadrul unui apel exercitat în mod legal.

Circumstanțele enunțate denotă în mod concludent că instanța de apel nu a comis erori de drept în raport cu motivele invocate de recurent, că decizia atacată conține motive legale pe care se întemeiază soluția, că recursul ordinar este unul vădit neîntemeiat.

Potrivit art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală instanța de recurs va decide inadmisibilitatea recursului înaintat în cazul în care se constată că acesta este vădit neîntemeiat.

Prin urmare, odată ce recursul de pe rol, în raport cu motivele invocate, este vădit neîntemeiat, el urmează a fi declarat inadmisibil.

7. În conformitate cu art. 431 alin. (1), 432 alin. (1), (2) pct. 4), alin. (3) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE :

inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de inculpatul Babei Anton Iacov împotriva sentinței Judecătoriei Soroca din 15 mai 2013 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 20 august 2014, deoarece este vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 14 ianuarie 2015.

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Iurie Diaconu

Liliana Catan